

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

WWW.UNILIB

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а. вр

БРОЙ 35. У Новоме Саду, 21. септембра 1859. **ГОД. II**

Житиє Светога и благовѣрнаго Кнеза Србскогъ Стефана Штиляновића.

(Свршетакъ)

Овымъ своимъ дѣломъ, кое се у православнимъ
породицама по Срему, Славони, Бараньи и по гор-
ной Бачкой и данасъ споминъ, учинио е Стефанъ ве-
ће дѣло милости, него што е было негда прекрасно-
га Јосифа. И чинећи добра дѣла ніе се с' њима хва-
лио ни гордіо, него е то сматрао за свою дужность.
Ето примѣра, како може богатъ човѣкъ себи заслу-
жити вѣчно блаженство у царству божіемъ!

Тако богоугодно пожививши престапи се св. Сте-
фанъ у граду Соколошу год. 1508 5. октобра. Духъ
нѣговъ отиде Богу у блажена населя райска, а тѣло
му буде свечано сахранѣно недалеко одъ града, у
предѣлу, кои се збогъ свое красоте на маѣарскомъ в-
зыву бисернымъ полѣмъ — Gyöngytér, — а Србски
Бунтиръ назива. Пошто госпођа Елена последню часть
своме добромъ супругу отда, боећи се турскогъ на-
паданя одсели се къ своме роду у Чешку землю.

Године 1526 Турци потуку угарску войску кодъ
Мухача, и освое браньску међу. Соколошъ постане
садъ столица паше турскогъ. Еданпутъ нођу војни-
ци турски, кои стражу чуваху, опазе светлостъ надъ
мѣстомъ, гдѣ быяше кнезъ Стефанъ сахранѣнъ, и на-
даюћи се да ће ту закопано благо наћи почну ко-
пати. Разкопавши гробъ нађу свето тѣло цѣло и не-

павънно заедно са погребнымъ ризама, кое су се такође цѣле и неиструле нашле. Чувши за овај догађај Амира пана соколошкїй призове себи тамошнїхъ жителя Мађаре и запита ихъ знаду'тко е на томъ мѣсту сахранѣнъ: а они му одговоре: „Ту нико другїй ние сахранѣнъ, него бывши властелинъ овога града и околногъ предѣла, господинъ веома боголюбивъ, вѣромъ христїанинъ, родомъ Рацъ, еръ тако Мађари Срблѣ називаю, — Стефанъ се звао господинъ тай.“*)

Амира е био еданъ одъ оныхъ ербаля, кое су Турци заробили и потурчили были, и био е башъ еродникъ Штиляновићевъ, родомъ изъ оне исте землѣ одъ куда е Стефанъ био. Премда се онъ вѣре христове одрекао био, инакъ е любавъ к' еродству своје задржао. Онъ дакле прими тѣло светога и сачува га у себе. Гласъ о обрѣтенїю св. тѣла стафановогъ разчуе се надалеко, и свештено-иноци шишатовачкїдођу у Соколошъ, изпросе одъ Амуре свете мошти обдаривши богато Турке и господу турску, и однесу у свой манастиръ, Игуманъ е' братїомъ изиђу на ерѣтенїе светителю духовне пѣсме поюћи, и скинувши е' кола свето тѣло Стефаново, унесу га у цркву, нѣгову задужбину, ксю беше недавно оправїо изъ ервопрестоле Жиче дошавшїй игуманъ Теофилъ.

Госпођа Елена чувши за прославленїе свога еупруга, крене се на дальнїй путъ изъ землѣ Чешке, и и рѣкомъ дунавомъ на кораблю доплви у Сремъ. Очима видећи и цѣливавши нетлѣне мошти свога еупруга е' сузама и умиленїемъ овако е нарицала она: Блаженъ еси Стефане и добро ће теби бити; помени и мене, коя самъ се е' тобомъ много о добри дѣли савѣтовала, да и я получимъ нѣкїй део дрзновеня к'

*) У одговору овомъ задржао самъ рѣчи, кое су у славенскомъ езыку у прологу написане.

Богу, кое ты имашъ! Благочастива ова старица преда монастиру на оставу молитвену књигу светога, у којој се налазе списани псалми давидови и остали устави црквеный. и друге нѣке драгоцености као споменъ одъ светога Стефана, и положивши обѣтъ монашескій подъ именовъ Елисавете поживи недалеко одъ манастира с' дунавске стране у усамљеномъ мѣсту јошъ три године у молитвама и посту. *) Пошто умре, тѣло јој се донесе у манастиръ и сарани у мушкой препрати.

Године 1632 светый патриархъ србскій Пайсие полазећи престолу свомъ принадлежеће цркве и манастире, дође и у манастиръ Шишатовацъ, и ту своеручно напише житіе светога и благовѣрнаго кнеза србскога Стефана Штиљановића, кое се у олтару цркве шишатовачке, — мислимъ у копији, — на даски исписано, храни.

Возобновитель манастира Шишатовца блажено почивши Епископъ Вршачній Викентіе Поповићъ дао е тѣлу светителѣвомъ начинити ѣвотъ, кои е савъ у црвену кадифу увиенъ и сребромъ окованъ и скинувши са свои прејо скупоцѣнный златанъ креть обѣсіо га е на вратъ светителю, утврдивши своимъ архiereйскимъ благословомъ да се нитко неусуди драгоценость ову с' светителѣвога тѣла скинути. У цркви св. Аганасія, која е на хору велике цркве шишатовачке чува се, покрај другихъ старина и драгоцености, еданъ свештеничкій епитрахиль начинѣнъ одъ оне хальине у којој е св. Стефанъ саранѣнъ био и у гробу 30 година лежао.

Света наша црква држи споменъ овога угодника божіегъ, на данъ нѣговога у вѣчность преселена 4.

*) Црквица св. Петке, или манастиръ Петковица, кои е филиалъ шишатовачкій естъ мѣсто гдѣ се преподобна Елисавети духовно подвизава.

октобра, и у тај данъ на славу скупља се народъ изъ оближњихъ краева у манастиръ Шишатовацъ, изъ своју краєва бараньскій Србљи долазе у очи 2. августа на гробъ св. Стефана Штиляновића кодъ Шиклоша, гдѣ се тада правило овомъ свецу на свеноћномъ бденію свршує.

Изясненіе црквенихъ пѣсама у славу св.

Стефана Штиляновића.

Тропаръ. На землі кз премѣдрости слáкѣ ста-
жáлз ёси. На земљи у премудрости славу стекао си.
Збогъ твоє мудрости био си и на земљи за живота
свога међу людма славанъ, отличанъ, почитованъ. Ко-
гáстко Господєки ткоємѣ кручѣлз ёси, богатство твоє
Господу Богу уручио си, предао си. Како є св.
Стефанъ сматрао євоє иманѣ и євоє богатство? Ко-
имъ є начиномъ онъ євоє богатство Богу предао? Кое
є манастире сазидáo? шта є у време глади радіо? —
види житіє. —

И тбѣ та сз небєсними водкорѣтз, итай, то єсть
Господъ Богъ, тебе с' небеснима жителяма удворава.
Богъ є душу твою приміо к' себи на небо, гдѣ єу
Божіи Авђели и угедници.

Тѣло ткоє на землі скáтє, соурани некрєдѣмо. Тѣло
твоє на земљи о светче сахраніо є Богъ неповређе-
но. Тѣло твоє Богъ є сачувао одъ трулежа, и с' тым
людма обявио є светость твою. Богъ тѣлеса свети-
тельска чува одъ трулежи, да сѣ християни свагда
предъ очима имаюћи и почитуюћи ихъ, угледали се
и подражавали нѣиховомъ богоугодномъ животу. Ка-
ко є изнађено тѣло св. Стефана Штиляновића? види
житіє.

Ты єо кз цѣломѣдрїи и чистотѣ житіє прáкєдно

поживѣлъ єси. Єрѣ ты у цѣлоудрію и чистоти жиѣ праведно поживіо си. Ты си се чувао за живота одѣ грѣха, и живіо чисто и добродѣтельно по божіемъ закону, па за то си се после смрти поветіо.

Тѣмъ со дерзновѣніемъ моли спастіся нѣмъ. Тако дакле са дерзновенѣмъ, — слободно, са поузданѣмъ — моли Христа Бога да се мы спасемо. Зашто се мы молимо свецима и нѣи призивамо? Разликуе л' се дакле молитва к' свецима одѣ молитве к' Богу? —

Кондакъ. Вѣшнаго желаніемъ прославлѣа. Вышнѣга Бога желомъ прославляюѣи: ты си светый Стефане одѣ свегъ срдца желію Бога славити, и радо си га славіо. Чиме е светый Стефанъ Бога славіо? У чему треба да се мы на св. Стефана угледамо? —

И тѣи та кз пѣматн прѣведне прославлѣетъ. И тай т. в. Богъ тебе у спомену о праведниче прославля. Богъ те в за своего угодника обявіо давши твоє нетлѣнно тѣло светой цркви, коя споменъ твой сваке године држи и тебе за свеча и народногъ покровителя и заступника кодъ Бога, признає.

восхожденіемъ добродѣтелей совершилъ єси дѣшъ, узхоженѣмъ узласкомъ добродѣтельный савршіо си душу. Напредованѣмъ у добродѣтели, душу си свою усавршіо облагородіо, осветіо.

Премѣдре скѣте Стефане, премудри светый Стефане. — Кое хрестіянскій мудраць? Кои се у закону Божіемъ поучава, нѣга прима, и по нѣму владаюѣи се свакій данъ болій, паметній, честитиі мудриі постає! — Зашто се дакле св. Стефанъ назива премудрымъ? Треба л' да и ми желимо тако мудри постати? —

на землѣи непорѣчнш житіє совершікз, зиждітелю всѣхъ благободіѣлъ єси, на землѣи непорочно жиѣ савршивши створителю свію тваріѣи угодію си. Коимъ начиномъ можемо ми Богу угодити? Како смо се да-

але дужни владати? Шта ће одъ насъ быти ако се будемо по божіој волѣи владали?

моли непрестанно ѿ всѣхъ насъ, моли Бога непрестано за све насъ.

Стихира. Оуслышавши съпрѣжница твоа благовѣрна ѿ твоемъ ѿбрѣтѣніи Стефана превлажене. Чувши супруга твоа благовѣрна за твоє обрѣтаніе Стефана; када в твоа супруга чула, да в твоє тѣло цѣло и невредимо наѣно.

тѣготѣ старости ѿложивши теготу старости одложивши; несматраюћи на свою старость.

и благодареніе Бѣоки коздавши, и благодарность Богу отдавши.

ѣмлетса пѣтнѣмъ шесткѣа, лаѣа се путованя, полави на путь.

и приходитъ на соглѣданіе честнѣмъ тѣлесѣ твоемъ, и долави на сагледанѣ честнаго тѣла твоего; долави да види твоє частно и нетѣбно тѣло.

ѿчима же видѣвши, а када в очима видѣла.

и оустнама лобизавши, и кадъ в устнама полюбила твоє тѣло.

немѣлчнѣ глаголаше: неѣутаюћи, — велегласно, — говораше:

Блаженъ єси Стефане и добро тебѣ вѣдетъ, Блаженъ єси Стефане и добро ће ти бити; теби в добро кодъ Бога.

помани и мене с' тобою многѣмъ ѿ благихъ сокѣ токакшю. Помени и мене коя самъ се с' тобомъ много о благимъ дѣлима савѣтовала.

да и азъ оулѣчу часть нѣкѣю дерзновеніа кз Бѣгѣ, ѣже ты имаши, да и я улчимъ, получимъ, добіемъ честицу неку поузданя к' Богу, кою ты имашъ.

и сз тобою коззѣмъ, и да с тобомъ уззовемъ, — рекнемъ.

ѿ Христе Спасе мой челичаю тѣа, О Христе спасе мой величамъ те.

Недельна и свечана

Евангелія. и Апостоли.

Неделя 21. после Духова.

Евангелие одъ Луке гл. VIII. зач. 35.

Рече Господъ прѣтчѣ сѣю: „Изыде сѣмъ сѣмъ сѣмене своегѣ: и егда сѣмъ, ѡво падѣ при пѣтѣ, и по-
прано вѣсть, и птици небесныя позобаше ѣ. Рече Го-
сподъ причу ову: „Изиѣ сеячъ да сев семе свое; и
кадъ сеяше, едно падѣ край пута, и би погажено, и
птице небесне позобаше га.

А дрѣгбѣ падѣ на камени, и прозѣмъ ѡусшѣ, за-
нѣ не имѣаше влѣги. А друго падѣ на камень, и из-
никавъ осуши се, ерѣ неимаде влаги.

И дрѣгбѣ падѣ посредѣ тернѣмъ, и возрастѣ тернѣ
подави ѣ. И друго падѣ у ередѣ трня, и узростѣ тр-
нѣ, и удави га.

Дрѣгбѣ же падѣ на землѣ влѣзѣ; и прозѣмъ со-
творѣ плодъ сторицею. А друго падѣ на землю благу,
и изникавши донесе плода сто пута онолико.

Сѣмъ глагола возгласѣ: „имѣмъ ѡуши слышати, да
слышитѣ.“ Ово говореѣи викну: „ко има уши да чуе,
некъ чуе.“

Вопрошѣхъ же егѣ оученици егѣ, глаголюще: „Чтѣ
ѣсть прѣтча сѣмъ?“ На то га упиташе ученици нѣгови
говореѣи: „Шта значи прича та?“

Онъ же рече: „вамъ ѣсть дано вѣдати тайны
цѣствѣмъ Божѣмъ: прѣчимъ же въ прѣтчахъ, да видѣше
не видѣтѣ, и слышѣше не разѣмѣютѣ. А онъ рече:
„Вама е дано, да знѣте тайне царства Божѣегѣ; а о-
сталима у причама, да гледаюѣи невидѣ, и чуюѣи не
разумеу.

ѣсть же сѣмъ прѣтча: сѣмъ, ѣсть слово Божѣе. Ова
прича значи: Семе, то е слово Божѣе.

А́ йже при пѣтї, сѣть слы́шаціи: потѣмъ же при-
ходитъ діа́волъ, и взѣмлетъ сло́во ѿ сердца ѿхъ, да не
вѣровакше спасѣтса. А коє в край пута, то су они
кои слушаю, алъ потомъ дође ѣаво, и узима рече од
ерца нѣовогоъ, да неби веровали и спаслесе.

А́ йже на ка́мени, йже егда́ оуслы́шатъ, съ радо-
стію прїемлетъ слово: и сїи ко́рене не ймѣтъ, йже въ
вре́ме вѣрѣютъ, и въ вре́ме напасти ѿпадаютъ. А коє
є на каменѹ, то су они кои кадь чую, с' радощѹ
приме слово; и ови корена немаю, кои за време ве-
рую, а у време напасти однадну.

А́ еже въ те́рніе па́дшее, сїи сѣтъ слы́шавшіи. и ѿ
неча́лїи и богѣтство, и сластьми́ житѣйскими ходѣше
повла́кѣтса, и несоверша́ютъ плодѣ. А коє в у трѣъ па-
ло, то су они кои слушаю, и одъ бриге и богѣтства,
и у сластма овогъ живота удаве се, и недосеє плодѣ.

А́ еже на́ до́брѣй землї, сїи сѣтъ, йже до́брымъ
се́рдцемъ и благїмъ слы́шавше сло́во держа́тъ, и плодъ
тѣбратъ въ терпѣнїи. „Сїа глаго́ла возгласї:“ Имѣ-
май ѿуши слы́шати, да слышитъ. А коє в на доброй
землї, то су они, кои у добромъ ерцу и благомъ
чувеню слово држе, и плодѣ донесе у трпѣнїю. „О-
во рекавши викну: „Ко има уши да чѹе, некъ чѹе.“

Апостолъ одъ Павла Галатима гл. II. зач. 303.

Братїе: оувѣдѣвше, йко не шправдїтса человекъ
ѿ дѣлъ зако́на, но то́кмо вѣрою Іисѹсъ Христовою: и
мы въ Христа Іисѹса вѣровахомъ, да шправдїмса ѿ
вѣры Христо́вы, а не ѿ дѣлъ зако́на; зане не шправ-
дїтса ѿ дѣлъ зако́на всѣка плѣтъ. Браћо; Дознавши,
да се неће оправдати човекъ делма зако́на, него само
веромъ Іеусъ Христовомъ; и ми Христа Іеуса веро-
васмо, да се оправдамо веромъ Христовомъ, а не
делма зако́на; еръ се неће оправдати делма зако́на ни-
коє тело.

Аще ли ищѣше шправдѣтиса ш Христѣ шѣрѣтѣ хомса и сáми грѣшници, Христосъ оубо грѣхъ ли слѣжитѣль? Да не бѣдетъ. Ако ли и ми кои се тражимо оправдати се Христомъ, наѣмо се и сами грешници, заръ в Христосъ греху слуга? Никада!

Аще бо, ѡже разорѣхъ, сѣ пакѣ созидаю, престѣпника себѣ представлѣю. Еръ ако оно, што разори онетъ видамъ, за преступника себе показуемъ.

Азъ бо законѣмъ законъ оумрѣхъ, да Богѣки живъ бѣдѣ; Христѣки срсплѣхъ. Еръ я закономъ закону умро, да Богу живимъ; с' Христомъ разане' се.

Живъ же не ктомъ азъ, но живѣтъ въ мнѣ Христосъ; а ѣже нынѣ живъ въ плѣти, вѣромъ живъ сына Божѣа возлюбившаго мене и предавшаго себѣ по мнѣ. А я више не живимъ, него живи у мени Христосъ; а што садъ живимъ у телу, живимъ вером сына Божиегъ, кои ме возлюби и предаде себе за мене.

Библична история старогa завета

за потребу дечице школеке.

§ 6. О Моисею.

Потомци яковлѣви тако се здраво у Египту умноже, да е одъ нѣхъ велики народъ постао. Али по смрти Иосифовой не буде имъ више онако добро као пре; ер цареви египатски видеѣи да се они здраво умножаваю и чрезъ то одъ дана на дан све силни биваю почну ихъ се бояти, да имъ по времену престо царски не преотму. Зато кадъ настане нови царъ кои за Иосифа ништа ние хтео да зна, а онъ стане съ Евреима као съ роблѣмъ поступати, и нагонявати ихъ на свакояке тешке послове, надаюѣи се даѣе ихъ овако здраво умалити. Но што су Евреи више радили, то су све здравѣи бивали, и юштъ се веѣма умножавали.

Други онетъ царъ видеѣи да се Евреима овако

ништа досадити не може, заповеди єврейскимъ бабицама, да удаве свако єврейско мушко дете, чимъ се кое роди; но оне боєћи се Бога оставляху децу у животу. По томъ заповеди царъ Египћанима да Єврейкама узимаю мушку децу, како се кое роди и у воду да бацаю.

У то време роди една Єврейка лено мушко дете, кое е съ великимъ страхом три месеца крила, Но не могући га више крити, оплете котарицу одъ сите и облие е смоломъ, па метнувши у ню дете преда га кћери своіой да га однесе и остави у треску край реке Нила. Царева кћя дошавши амо са своіимъ дворкињама угледа ову котарицу съ дететом, па извадивши дете изъ нѣ узме га къ себи у свой дворъ, одрани и даде га по томъ на науку, наденувши му име *Мойсие*, кое значи „*изъ воде изваћенъ*“.

Мойсие проведе у двору царском 40 година. Кад пакъ осети да му е животъ у опасности, а онъ побегне изъ двора царскога у землю мадиамску међу потомке Адамове, кои живляху у пустињи кодъ црвеногамора и ту се стани. Едномъ кадъ е онъ онде у планини овце чувао, яви му се Богъ у горекой купини и рекне, да иде къ цару Фараону и да иште одъ нѣга, да одпусти Єврее изъ Египта.

По овой заповести Божиіой отиде Мойсие с братомъ своіимъ Арономъ къ Фараону, и заиште да одпусти Єврее изъ землѣ египатске. Съ почетка ние хтео Фараонъ то да учини; али кадъ Богъ землю египатску съ деветъ тешкихъ мука и неволя казни, и найпосле све првенце египатске како међу людма тако и међу стокомъ поморь: онда Фараонъ мораде отпустити Єврее изъ Египта.

Єврея бияше свега око 600,000, кадъ су из Египта изишли, и то осимъ деце и жена. Фараонъ се брзо раскае што ихъ е пустио; зато брже болѣ ску-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
 њих своєю войскоу и пође са њима у потеру, да их на-
 трагъ да врати. Ђвреји се здраво поплаше, видећи
 предъ собомъ дубльину морску, съ обе стране пута
 страховиту стрмень, а одостраг Фараона с войскомъ.

Но преблаги Бог не остави Ђврее ни у овој не-
 вољи; еръ кадъ се Мойсие Богу помоли, да ихъ одъ
 ове велике неволъ избави, онда Богъ даде те дуне
 яки ветаръ који црвено море тако раздели, да е во-
 да и съ десне и съ леве стране као зидъ стаяла. Ђ-
 вреји уђу у море и по дну морскомъ пређу на другу
 страну мирно. У то доба стигне и Фараонъ са сво-
 јомъ войскомъ до мора. И онъ са својомъ войскомъ
 уђе у море и пође за Ђвреима; али кадъ бияше на-
 средъ мора, онда Мойсие по заповести божијој пре-
 крсти море палицомъ у руци, и на то се вода морска
 склопи над Египћанима, те сетако сви у мору потоне.

§ 7. О заповесима божијима

Кадъ се Ђвреји опросте Фараона, онда пођу да-
 ль. Изъ Египта у земљу Ханаанску, у коју су пошли,
 водио е путъ преко едне велике пустинѣ, где ни њи-
 ва ни река не бияше. Збогъ тога су се Ђвреји више
 пута бунили, и како на Мойсия тако и на самога Бо-
 га роптали и викали; али Богъ покрај свега тога о-
 петъ за то ние за њихъ заборавио, ер кад они хране
 или воде у пустинњи имали нису, свагда имъ се Бог
 у такима потребама њиховимъ на чудни и особити
 начинъ помагао.

Трећег месеца по изласку своје изъ Египта до-
 љу Ђвреји подъ гору синайску. Онде у краснимъ зо-
 ленимъ долинама остану они целу годину дана са сво-
 јомъ стокомъ. Онде Мойсие племена и породице уре-
 ди, народъ преброи, и старешине и судие и погла-
 варе постави. Овомъ приликомъ бияше ихъ свега око
 три милиона душа. Онде добише одъ Бога законъ у
 коме наређено беше, како имъ валя живети по кућа-

ма својима; како ли изванъ кућа између себе. Управо онде посташе Евреји „народъ божији“.

Како се Евреји онде наместе, погне се Мојсисе по заповести божијој на гору синайску. Кадъ буде трећи данъ у јутру, постаде црнъ облак на гори, и стадоше мунѣ севати и громови пуцати, а за тимъ се зачу гласъ као да јака труба труби. Сва се гора синайска задими, и труба се све јака чујаше. Мојсисе стајаше на гори предъ Богомъ, а савъ народъ исподъ горе у чистимъ халлинама, дркћући одъ страха. На то рече господъ Богъ:

1. Ја самъ господъ Богъ твој, да не машъ другихъ богова окромъ мене.
2. Не прави себи кипа нити икакога лика, и не кланјай му се, нити му служи.
3. Неузимај име божие забадава.
4. Помени се дана суботногъ да га светкуешъ; шестъ дана ради и свршуй послове своје, а дан седми суботу посвети господу богу своме.
5. Поштуј оца свога и матеръ своју, да срећан будешъ и да дуго поживишъ на земљи.
6. Не уби.
7. Не чини прелюбе.
8. Не укради.
9. Не сведочи лажно на другога.
10. Не пожели ништа туђе.

Ове божие заповести бяху написани на две камените плоче и чуване у позлаћеномъ ковчегу; а ковчегъ стајаше у богато украшеном чадору, који се зваше „Скинја“ т. е. покретни храмъ божији.

Збогъ неблагодарности своје спрофу Бога морали су Евреји у овој аравијској пустињи 40 година пробавити. За ово време помреду сви они које с Мојсисе као люде изъ Египта извео, само јоштъ двојица у животу остану, а наиме: Исусъ Навинъ и Халевъ.

Кадъ Мойсѣе осети да ће умрети, а онъ се о-
прости са народомъ своѣимъ. Овомъ приликомъ напо-
мене имъ сва добра што имъ е Богъ учинио, и бла-
гослови ихъ ако се по заповестма божјиима узвладаю,
а напротивъ прокуне ихъ ако заповести божие не у-
слушаю. За тимъ поспе се на гору и престави се
близу границе ханаанске.

В. У Сомбору, 12. септ. Приликомъ томъ, кадъ се
летосъ у Сомбору држани учительски испити, на кое су
дошли доброволно многи наши учители и изъ други
места, многозаслужени стари учитель кикиндеки госпо-
динъ Лазаръ Кирић, — позивајући се на изјаснение у-
редништва школскога листа на бр. 24. по комъ е ради
обстанка тога листа вуждаѣ фондъ еданъ баремъ одъ
500 фр., — учини цѣлой дружини предлогъ, да се само
учители постараю фондъ тай основати са своѣимъ при-
ложима, кое би најзгодније било садъ одма чамъ кои сви-
дѣтелство добие издати. Предлогъ овај родолюбивогъ
старине примљенъ е био единодушно, и одма тай час по-
чеше господа учители и предуготовници званія учи-
тельскогъ фондъ за школски лист оснивати, обећавајући,
а неки и прилажући свой даръ у готовоме новцу.

У надежди той да се неће ни еданъ србски учитель
наћи, кои неби хтѣо баремъ два форинта на фонд Школ-
скога Листа приложити, заключено е и утврђено, да се
новци кадъ се свидѣтелства приме, или најдалъ до ове
есени препарандиѣ професору г. Николи Вукићевићу у
наплаћеном писму или по сигурной прилици шалю, а он
ће дужанъ бити примљене прилоге и имена приложника
путемъ Србскога Дневника и Школскога Листа објавити,
а рачунъ съ новцима у свое време уредништву Школ-
скога Листа поднети. Ово заключение на практичномъ
течаю у Сомбору ове године бившихъ учителя јасно нам
сведочи да е мили намъ Школски Листъ код свию наших

учитеља тако обљубљенъ, да безъ нѣга више бити немогу, али би желити било да и сви свештеници и баремъ имућни грађани наши Школски Листъ држе, подпомажу, читаю, и на фондъ ради нѣгова обстанка, одъ сувишка свога по нѣшто жервую.

Ако да богъ те се нађе у роду србскомъ меценат, кои би обстанакъ Школскога Листа својомъ елагодѣтелномъ подпоромъ обезбѣдио, онда ће се као што чуемо, овај изъ учительскихъ добровольнихъ прилога скупљени фондъ на издаванѣ лѣпих икона употребити, одъ коихъ ће се приложаницама по неколико екземплара у награду давати, а остало ће се по врло умѣрену цѣну продавати, и тако ће онда фондъ тай вѣковѣчно трајати, с прилозима множити се, и роду нашем, а особито младежи, духовне плоде приносити.

На Фондъ Школскога Листа између 24. и 31. јулия приложила су слѣдуюћа господа: Г. Лазаръ Киринъ учитель кикиндеки 5. фор. а. вр. Борђе Петровићъ учитель србско-бечейски 3. фр. Максимъ Аврамовићъ учитель врднички 2 фор. Марко Гавриловићъ учитель аѣански 2 фор. Михаилъ Зарићъ учитель кикиндеки 5 фор. Александаръ Анђелићъ учитель бегечки 2 фор. Гаврилъ Јегдићъ учитель србско-кретуреки 4 фор. Илия Поповићъ учитель србско-бечейски 3 фор. Петаръ Димићъ учитель чаковачки 2 фр. Григорие Јурговићъ учитель кикиндеки 4 фор. Павао Јовановићъ учитель кикиндеки 2 фор. Трива Влашићъ учитель сегедински 2 фор, Симеонъ Ненадовићъ учитель путиначки 2 фор. а. вр. Свега 38 ф. а. вр.

Између 1. и 29. августа приложила су у готовом новцу на предпоменути цѣль слѣдуюћа господа: Стефанъ Бугарски учитель у Пачиру 2 ф. 10; Урош Антићъ учитель у Риѣници 3 фор. 50; Ђета Величковићъ учитель у Елемиру 2 ф. 10; Аронъ Михайловићъ учитель у Сомбору 2 фор; Александаръ Стаићъ учитель

у Бечкереку 2 ф. 10; Борђе Галетић учитель у Бечкереку 2 ф. 10; Александаръ Груићъ учитель у Арадѹ 2 фор. 10; свега 16 фор. а. вр. Къ овоме придодавши суму одъ 38 фор. што е већъ примљена, налази се кодъ проф. препарандие Вукићевића од прилога на фондъ школекога листа у готовомъ новцу положено 54 фор. а. вр. Још на први позив у 24 бр. Школекога Листа обећао е пречастни господинъ катихетъ и пр. управитель сръбске препарандие на овај фондъ 40 фор. а. вр. Доцније обећали су проф. препарандие Вукићевић 20 фор.; учитель IV. разреда у норм. школи солборской г. Павао Јорговићъ едан дукатъ у натури; Никола Конъовићъ учитель 5 ф.; Петар Фогараш предуготовникъ 10 ф. и т. д. Свега пакъ од 44 учительска лица обећата сума износи 184 ф. а. вр. и едан дукатъ у натури. Господа учители, кои по упутству у брою 29 школекога листа назначеном штемпл за свидѣтелство слати имаю, најболъ би учинили кадъ би томъ приликомъ и прилог на фондъ школекога листа приключити, и дирекцији сръбске препарандие, или профессору Вукићевићу у наилаћеномъ писму доставити изволели. Съ чувствомъ радости явити могу и то, да е наш Школеки Листъ задобио приятель и покровитель и изванъ круга учительскогъ, и то башъ у кругу сръбскихъ званичника. Господа званичници властелинства банатско-комлошкога, — разумевши изъ Србе. Дневника за родолюбиву тежню сръбскихъ учителя, кои летос наумише основати фондъ ради обстанка Школекога Листа и ради издаваня икона покрай истога листа, — духомъ чистога родолюбия и жарке любви према православию и према народной школи вођени, скупили су између себе суму одъ 17 фор. а. вр. и ту су съ писмомъ одъ 5. септ. профессору препарандие Николи Вукићевићу доставили. За углед и подражаванъ овде љу навести жаромъ чистога родолюбия дишуће речи, съ

коима та господа прилог свой на олтаръ просвѣте сръбке пропратеше: „Любезни господине! Позив коегъ смо у Сръбском Дневнику читали, побудио в насъ нѣколико, на фондъ Школскога Листа по могућству жертвовати и къ олтару просвѣте народне с едном искром у помоћ притећи. Примите господине и имајте доброту ових 17 фор. а. вр. на свое опредѣление с таквом любавию, скаквом вамми искреним срцем шалѣмо, положити.“ — Приложници и прилови из Банатскога Комлоша есу ови: Г. Г. Христофор Шиффманъ провизор 5 ф. 25 новч. Матей Матић рентмайстер 5 ф. 25 н. Јоан Теодоровић кастнар у Б. Комлошу 2 ф. 30 нов. Алек. Микочевић каст. у Сръб. Чанаду 2 ф. 10 н. Стефанъ Михайловић актуар 2 ф. 10 н. Свега седамнаест форинти а. вр.

Ако да Бого те се на ове родолюбце кой у коло покровителя Школскога Листа први ступише, сви сръбски званичници, племићи, са свог земальског богатства разглашени сръбски трговци, и остали имућнии грађани гледаю, и ако сваки по свомъ могућству од сувишка свог на олтар просвѣте народне ма најманю жртву принео буде; то се надамо, да ће намъ ради народног воспитанія необходимо нуждни Школскій Листъ не само обстати и напредовати моћи, него да ће се по прекој потреби и лѣпе иконице нузъ нѣга издавати моћи.

Окром предхвалѣних родолюбца, на фонд Школскога Листа између 29. азгуста и 12. септембра приложили су г. г. Михайло Недельковић учитель у В. Бечкереку 4 фор. а. вр. Светозаръ плем Моцика учитель у Кнезу 3 фор. Симеонъ Теодоровић учитель у Грабову 2 фор. Василие Вучићъ учитель у Обровцу 2 фор. свега 11 фор. а. вр. Съ концемъ мѣсеца августа било е у готовомъ новцу приложено 54 фор. којой суми кадъ се ови доцнии прилови (28 ф.) додаду, излази сума одъ 82 ф. а. вр., која се кодъ професора препарандие Николе Вукићевића на остави налази.